

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kreditrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretakporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 30. juni 2019 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 2,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 12,0 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 1,9 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital inklusive pilar 2-kravet er dermed 13,9 prosent.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. Per 30. juni 2019 er morbanken og konsern under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer.

Deler av konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån er utstedt i henhold til gammelt regelverk. Disse har vært gjenstand for nedtrapping med 60 prosent i 2018 og 70 prosent i 2019. Per 30. juni 2019 hadde morbanken 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping.

Morbank				Konsern		
31.12.18	30.6.18	30.6.19	(mill. kr)	30.6.19	30.6.18	31.12.18
16.409	15.895	16.889	Sum balanseført egenkapital	19.450	17.984	18.686
-1.000	-1.094	-972	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.013	-1.136	-1.043
-533	-532	-519	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.105	-1.044	-1.079
-1.034	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-1.034
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-781	-621	-637
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	447	357	366
-	-1.285	-1.544	Periodens resultat	-1.729	-1.209	-
-	690	694	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 prosent etter skatt av konsernresultat)	879	614	-
-31	-28	-31	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-44	-46	-44
-268	-298	-290	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-309	-299	-286
-	-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	5	4	5
-163	-	-185	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-175	-74	-206
13.381	13.349	14.042	Sum ren kjernekapital	15.625	14.528	14.727
1.000	1.114	1.000	Fondsobligasjon	1.384	1.592	1.378
367	367	275	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	275	367	367
14.748	14.830	15.318	Sum kjernekapital	17.284	16.488	16.472
			Tilleggs kapital utover kjernekapital			
1.750	1.000	1.750	Ansvarlig kapital	2.310	1.621	2.316
96	449	182	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	182	449	96
-140	-141	-141	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-141	-141	-140
1.705	1.308	1.791	Sum tilleggs kapital	2.351	1.930	2.272
16.453	16.138	17.108	Netto ansvarlig kapital	19.634	18.418	18.743

Minimumskrav ansvarlig kapital						
967	951	938	Spesialiserte foretak	1.094	1.072	1.116
1.156	1.115	1.156	Foretak	1.163	1.128	1.163
1.516	1.459	1.521	Massemarked eiendom	2.166	2.010	2.098
90	93	99	Massemarked øvrig	102	96	92
1.062	1.037	1.115	Egenkapitalposisjoner IRB	1	1	1
4.790	4.655	4.829	Sum kredittrisiko IRB	4.525	4.307	4.470
3	2	2	Stater og sentralbanker	3	2	4
87	84	83	Obligasjoner med fortrinnsrett	136	146	124
390	407	412	Institusjoner	300	262	246
-	-	-	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	8	9	8
23	46	35	Foretak	237	255	221
73	16	38	Massemarked	525	438	520
12	14	14	Engasjementer med pant i fast eiendom	207	195	215
228	260	236	Egenkapitalposisjoner	369	359	366
57	66	83	Øvrige eiendeler	167	128	107
873	895	902	Sum kredittrisiko Standardmetoden	1.952	1.796	1.810
30	21	34	Gjeldsrisiko	35	23	31
-	-	-	Egenkapitalrisiko	14	11	7
-	-	-	Valutarisiko og oppgjørskrisiko	3	4	3
370	370	387	Operasjonell risiko	656	575	575
39	45	28	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	122	110	122
-	-	-	Overgangsordning	1.032	946	1.074
6.102	5.986	6.181	Minimumskrav ansvarlig kapital	8.339	7.771	8.093
76.274	74.823	77.257	Beregningsgrunnlag (RWA)	104.240	97.137	101.168
3.432	3.367	3.477	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.691	4.371	4.553
Bufferkrav						
1.907	1.871	1.931	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.606	2.428	2.529
2.288	2.245	2.318	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	3.127	2.914	3.035
1.525	1.496	1.545	Motsykliskbuffer, 2,0 prosent	2.085	1.943	2.023
5.721	5.612	5.794	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	7.818	7.285	7.588
4.228	4.370	4.771	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	3.116	2.872	2.587
Kapitaldekning						
17,5 %	17,8 %	18,2 %	Ren kjernekapitaldekning	15,0 %	15,0 %	14,6 %
19,3 %	19,8 %	19,8 %	Kjernekapitaldekning	16,6 %	17,0 %	16,3 %
21,6 %	21,6 %	22,1 %	Kapitaldekning	18,8 %	19,0 %	18,5 %
Uvektet kjernekapitalandel						
153.395	152.080	156.091	Balanseposter	223.781	216.406	216.240
7.110	7.235	6.824	Poster utenom balansen	8.343	9.345	9.086
-832	-858	-840	Øvrige justeringer	-1.458	-1.480	-1.474
159.673	158.457	162.075	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	230.667	224.271	223.853
14.748	14.830	15.318	Kjernekapital	17.284	16.488	16.472
9,2 %	9,4 %	9,5 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,5 %	7,4 %	7,4 %